

22 OKTOBER 2017 – NEGENENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

EERSTE LEZING

JESAJA 45, 1.4-6

Zo spreekt de Heer tot Cyrus, zijn gezalfde, die Hij bij zijn rechterhand heeft genomen om de volkeren voor hem neer te werpen, om koningen de gordels van de lenden te trekken, om deuren voor hem open te stoten en geen poort gesloten te laten:

„Het was omwille van mijn dienaar Jakob en om Israël, mijn uitverkorenen, dat Ik u bij uw naam heb geroepen en u een eretitel heb gegeven, alhoewel gij Mij niet kende. Ik ben de Heer, en niemand anders! Buiten Mij is er geen God. Ik heb u omgord zonder dat gij Mij kende, zodat allen het nu kunnen weten, die van het oosten en die van het westen: Ik ben de Heer, en niemand anders!”

TWEDE LEZING

EERSTE BRIEF AAN DE
TESSALONICENZEN 1, 1-5b

Van Paulus, Silvanus en Timoteüs aan de christengemeente van Tessalonica, die is in God de Vader en de Heer Jezus Christus. Genade voor u en vrede!

Wij zeggen God dank voor u allen, telkens wanneer wij uw naam noemen in onze gebeden. Onophoudelijk gedenken wij voor het aanschijn van God, onze Vader, uw werkdadig geloof, uw onvermoeibare liefde en uw standvastige hoop op onze Heer Jezus Christus. Wij weten, broeders en zusters, dat God u liefheeft en dat gij door Hem zijt uitverkoren, want wij hebben u het evangelie verkondigd niet alleen met woorden maar met kracht en heilige Geest en volle overtuiging.

EVANGELIE

MATTEUS 22, 15-21

In die tijd gingen de Farizeeën onder elkaar beraadslagen hoe ze Jezus in zijn eigen woorden konden vangen. Zij stuurden hun leerlingen met de Herodianen op Hem af met de vraag: „Meester, wij weten dat Gij oprecht zijt en de weg van God in oprechtheid leert; Gij stoort U aan niemand, want Gij ziet de mensen niet naar de ogen. Zeg ons daarom: wat dunkt U, is het geoorloofd belasting te betalen aan de keizer of niet?”

Maar Jezus doorzag hun valsheid en zei: „Waarom probeert gij Mij te vangen, gij huichelaars? Laat Mij de belastingmunt eens zien.” Zij hielden Hem een geldstuk voor. Hij vroeg hun: „Van wie is deze beeldenaar en het opschrift?” Zij antwoordden: „Van de keizer.” Daarop sprak Hij tot hen: „Geef dan aan de keizer wat de keizer toekomt, en aan God wat God toekomt.”

Schriftlezingen
© Katholieke Bijbelstichting
Breda, www.rkbijbel.nl

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN A-JAAR

— Luc DEVISSCHER —

Pasmunt

EVANGELIE • De Farizeeën zijn de aanhoudende gelijkenisspelletjes van Jezus over de joodse leiders beu. Ze spreken onder elkaar af terug te slaan. Bij hun eerste poging doen ze een beroep op de Herodianen. Niet meteen hun beste vrienden, want die aanhangers van Herodes Antipas, de zoon van Herodes de kindermoordenaar, zijn op de hand van de keizer van Rome. Een delegatie van aspirant-Farizeeën moet met hen de kastanjes uit het vuur halen. Ze leggen Jezus een vraag voor over de keizerlijke belasting. Het is een strik-vraag.

Natuurlijk waren de Farizeeën zelf geen voorstanders van welke belasting ook, maar het doel heiligt de middelen. Ze zijn ervan overtuigd dat Jezus geen kant op zal kunnen. Kant Jezus zich tegen de belasting, dan zullen de Herodianen Hem ongetwijfeld aanklagen bij de Romeinse autoriteiten. Spreekt Jezus zich uit voor een belasting, dan krijgt Hij de joodse vrijheidsstrijders tegen zich. Wat Hij ook antwoordt, zijn rol als profeet van het volk zal uitgespeeld zijn. Het doet denken aan de rechtsvervolging tegen Al Capone (1899-1947). Die Amerikaanse gangster zette ongestraft zijn activiteiten voort, tot hij eindelijk gearresteerd, beschuldigd en veroordeeld kon worden voor belastingontduiking.

Jezus doorgrondt echter hun valsemunterij en geeft een afgewogen antwoord. Op het belastingsmunt staat keizer Tiberius afgebeeld. Het opschrift luidt: *TI CAESAR DIVI AUG F AUGUSTUS*, Keizer Tiberius, de verheven zoon van de goddelijke Augustus. Het is een symbool van wereldlijke macht, een voortbrengsel van de keizercultus onder keizer Augustus. De munt is dus al van de keizer. Hij heeft ze zelf geslagen. Hij mag ze op elk moment terugvorderen. Als hij ze terug wil, geef ze hem.

Met God is het anders gesteld. Op datgene wat van God is, kan geen mens of keizer afdingen. Wat aan God toekomt, is alleen van Hem. Maar wat komt aan God toe? Die vraag is voor Jezus hier niet aan de orde. Tussen God en de keizer gaat het niet om ieder het zijne. Uiteindelijk komt alles van God. Keizers komen en gaan, maar God blijft eeuwig bestaan. Er is tegenover God geen scheiding van de machten mogelijk. Het tijdelijke bezit van zichzelf vergoddelijkende machthebbers verzinkt in het niets tegenover de eeuwigheidswaarde van het goddelijke. Aan God komt alles toe.

Ondanks de risico's die Hij loopt, blijft de blik van Jezus gericht op God. De Farizee onderzochtscommissie kan geen munt slaan uit haar valstrik. Veeleer worden de leden ervan zelf gestrikt door het antwoord van Jezus. Ze druipen af, onverrichterzake. Vol verbazing over zijn uitmuntende antwoord (zie Matteüs 22, 22).

EERSTE LEZING • Het lijkt onvoorstelbaar. Een niet-joodse koning verwerft het statuut van 'gezalfde' of 'messias'. God nam de Perzische koning Cyrus bij de rechterhand teneinde de Babyloniërs te verdrijven. Het past in zijn heilsplan om zijn uitverkoren volk weer thuis te krijgen in Jeruzalem. Cyrus zal dus uitvoeren wat God bedacht heeft. De Perzische wereldheerschappij zal te danken zijn aan de God van Israël. Daarvan is deze koning zich niet bewust. Cyrus kent God niet eens. Jesaja spijkert het er nog eens goed in: niemand anders dan deze God is de Heer. Buiten Hem is er zelfs geen God. Zou God ook vandaag nog zo te werk gaan?

LEZING UIT PAULUS • De eerste brief van Paulus aan Tessalonica is het oudste geschrift van het Nieuwe Testament. Hij werd geschreven omstreeks het jaar 50. Een jaar eerder stichtte Paulus er met zijn medewerkers Silvanus en Timoteüs een christengemeente. Tessalonica is een levendige geloofsgemeenschap. De verkondiging van het evangelie is er zichtbaar geworden door de overweldigende kracht van de Heilige Geest. Paulus prijst in superlatieven hun geloof, liefde en hoop op de Heer Jezus Christus. Samen vormen ze een uitgelezen keurkorps. Hoe dat alles concreet werkzaam wordt, vernemen we de volgende weken.

• De commentaren op de Schriftlezingen zijn op Twitter te volgen via @DevisscherLuc
• Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be